

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai
Algirdo g. 27A, LT-03219 Vilnius

2015 09 14 Nr. 20150914/01

DĖL AUKCIONO SĄLYGŲ PROJEKTO

Asociacija „INFOBALT“ yra nacionalinio informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus asociacija, vienijanti 138 Lietuvos informacinių ir ryšių technologijų įmones bei mokslo ir studijų institucijas. INFOBALT siekia sukurti geriausias sąlygas informacinių ir ryšių technologijų pramonės augimui, kuris teiktų pridėtinę vertę asociacijos nariams, būtų naudingas Lietuvos žmonėms bei viešajam sektoriui. Vienas iš mūsų asociacijos tikslų - formuoti palankią informacinių ir ryšių technologijų politiką, taip pat atstovauti nacionaliniam informacinių ir ryšių technologijų sektoriui.

Ryšių reguliavimo tarnyba paskelbė Aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 880-915 MHz ir 925-960 MHz suporuotos radijo dažnių juostos bei 1710-1785 MHz ir 1805-1880 suporuotos radijo dažnių juostos sąlygų aprašo projektą (toliau – “Aprašo projektas”). Iš esmės pritardami Aprašo projekto nuostatomis, o taip pat Ryšių reguliavimo tarnybos pozicijai rengti aukcioną šiais metais, teikiame savo komentarus dėl Aprašo projekto.

Judriojo telefono ryšio rinka yra viena iš konkurencingiausių rinkų, kuriose veikia mūsų asociacijai priklausančios įmonės. Mobiliojo ryšio infrastruktūra Lietuvoje yra viena pažangiausių ir moderniausių Europoje - tai užtikrina aukštą paslaugų kokybę. Judriojo telefono ryšio paslaugų kainos Lietuvoje yra vienos mažiausių ES ir daugiau nei keturis kartus žemesnės nei ES vidurkis. Labai svarbu, kad esama judriojo telefono ryšio paslaugų kokybė ir prieinamumas nepablogėtų dėl valstybės sprendimų šioje srityje.

Pastaruoju metu iš viešojoje erdvėje pasirodžiusios informacijos matome, kad valstybė ketina aktyviai veikti judriojo telefono ryšio rinkoje, o valstybės valdoma įmonė AB “Lietuvos radijo ir televizijos centras” (toliau – “Telecentras”) ketina tapti ketvirtuoju mobiliojo ryšio operatoriumi. Pažymėtina, kad šiuo metu konkurencija elektroninių ryšių rinkoje yra itin didelė, o rinkoje veikiantys dalyviai gali visapusiškai užtikrinti reikiamą infrastruktūros plėtrą ir kokybiškų paslaugų teikimą, todėl valstybės intervencija šiuo atžvilgiu, mūsų nuomone, nereikalinga. Akivaizdu, kad Telecentras, laimėjęs skelbiamą radijo dažnių aukcioną, turėtų investuoti milžiniškas lėšas į tai, kad bent jau išlaikytų esamą judriojo telefono ryšio paslaugų kokybę, kurių, remiantis viešai skelbiamomis finansinėmis ataskaitomis, ši įmonė neturi. Tokiu būdu valstybė, suteikdama lėšas šiam ūkio subjektui įeiti į rinką, lėšas panaudotų visiškai neefektyviai, viešąjį interesą pažeisdama ne tik rinkos iškraipymu, bet ir nuostolius lemiančiu viešųjų lėšų panaudojimu. Be to, kyla pagrįstas klausimas, ar aukcione skiriami radijo dažniai kaip valstybės resursas būtų panaudoti pačiu racionaliausiu ir efektyviausiu būdu.

LR Ūkio ministerija 2015 m. rugsėjo 1 d. rašte Nr. (21.5-62)3-4534 (adresuotame tame tarpe ir Ryšių reguliavimo tarnybai) nurodė, kad jos kaip konkurencijos politikos formuotojos nuomone, valstybei reikėtų vengti per savo kontroliuojamus ūkio subjektus ūkinę veiklą vykdyti tose rinkose, kuriose jau efektyviai veikia privatūs ūkio subjektai, kadangi tai galėtų pažeisti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnyje įtvirtintą sąžiningos konkurencijos laisvės principą, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnį ir reikšti valstybės pagalbą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 straipsnio prasme, nebent tam tikrų paslaugų teikimas yra neišvengiamai būtinas visuomenės poreikiams ir interesams užtikrinti, o tokių paslaugų teikimo negali užtikrinti veiksminga konkurencija tarp privačių ūkio subjektų ar jų neteikia privatūs ūkio subjektai. Akivaizdu, kad nei vienos iš aukščiau nurodytų sąlygų, pateisinančių valstybės kontroliuojamų ūkio subjektų dalyvavimą judriojo telefono ryšio rinkoje, nėra.

Panašią poziciją yra išdėščiusi ir LR Konkurencijos taryba savo 2015 m. rugsėjo 11 d. rašte Nr. (2.16-35)6V-1961, adresuotame Asociacijai "Infobalt" bei LR Vyriausybės kanceliarijai. Be kita ko Konkurencijos taryba pažymėjo, kad viešojo administravimo subjektų dalyvavimas atitinkamoje rinkoje vykdant ūkinę veiklą per savo įsteigtus ar valdomus ūkio subjektus paprastai nėra veiksminga konkurenciją skatinanti priemonė <...>, ypač jei viešojo administravimo subjektas įgyvendina viešąjį administravimą savo įkurto ar valdomo bei su juo konkuruojančių ar galinčių konkuruoti ūkio subjektų atžvilgiu. Konkurencijos taryba taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Ryšių reguliavimo tarnyba yra savarankiška valstybės įstaiga, turinti teisę ir pareigą užtikrinti, kad Telecentro akcininkė LR Susisiekimo ministerija nedalyvautų įgyvendinant viešąjį administravimą (pvz. sprendžiant klausimus dėl leidimų išdavimo) Telecentro ir su juo konkuruojančių ar galinčių konkuruoti ūkio subjektų atžvilgiu. Pastaruoju metu buvo susiklosčiusi praktika, kai LR Susisiekimo ministerijos atstovai buvo Ryšių reguliavimo tarnybos sudarytos komisijos, priimančios sprendimus dėl radijo dažnių aukciono rezultatų, nariai (pvz. 2013 m. vykdyto aukciono dėl 800 Mhz radijo dažnių metu).

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, manome, kad LR Susisiekimo ministerijos atstovai neturi būti numatomo vykdyti aukciono komisijos nariais bei kitaip dalyvauti priimant sprendimus dėl aukciono rezultatų ar klausimų, susijusių leidimais naudoti radijo dažnius.

Mūsų nuomone, taip pat labai svarbu užtikrinti paslaugų teikimo tęstinumą, o taip pat tai, kad po 2017 m. lapkričio 1 d. paslaugos būtų teikiamos neblogesnės kokybės nei teikiamos šiuo metu. Dėl šios priežasties pritariame Ryšių reguliavimo tarnybos pozicijai rengti aukcioną šiais metais, kad tiek potencialūs nauji rinkos dalyviai, tiek jau esami turėtų pakankamai laiko pertvarkyti savo veiklą, negavus aukcione skirstomų radijo dažnių arba užtikrinti tinkamą tinklo padengimą, jei leidimus gautų nauji rinkos dalyviai. Pritarime Ryšių reguliavimo tarnybos pozicijai radijo dažnius paskirstyti tokiais blokais, kaip numatyta Aprašo projekte, nes tai skatina naujos kartos tinklų vystymą ir tuo pačiu geresnę paslaugų kokybę vartotojams.

Atkreipiame Ryšių reguliavimo tarnybos dėmesį į tai, kad Aprašo projekte numatyti finansiniai reikalavimai turi būti pakankami aukščiau nurodytiems tikslams, susijusiems su paslaugų tęstinumu ir kokybe, pasiekti. Manome, kad šiuo metu Aprašo projekte numatyti finansiniai reikalavimai nėra pakankami nurodytiems tikslams pasiekti ir yra gerokai mažesni nei tie, kurie buvo taikyti skirstant

radijo dažnius kitų aukcionų ar konkursų metu, ypač atsižvelgiant į šiuo metu numatomų skirstyti radijo dažnių svarbą visuomenei.

Tikime, kad mūsų komentarai bus naudingi rengiant galutinę Aprašo projekto redakciją.

Vykdantysis direktorius

Paulius Vertelka